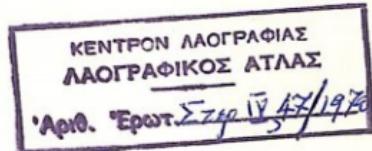


31-1-70

6

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
 ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ  
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ  
 ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14  
 ΑΘΗΝΑΙ (136)



A!  
**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ**  
**ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ**

KAI KAT' EΩΣΙΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968  
 ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ



- Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... Ασφυάς  
 (παλαιότερον ονομα: Κάστρο Ηλιούντα), Έπαρχιας Μεσολογγίου,  
 Νομο Αιγαίνης.
- Όνομα επώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .....  
 Βασιλέων Λάγκας ..... ἐπάγγελμα Αιδανούχος .....  
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Ασφυάς Μεσολογγίου .....  
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον. 8 .....
- Από ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :  
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον Πολυκαρπος. Ανδρέας ..  
 ήλικια. 56. .... γραμματικαὶ γνέσεις. Δικολιστής ..  
 τόπος κατοικογονίας Ασφυάς ..  
 Μεσολογγίου ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

#### Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ πρωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων; Οἰα, τα... γεωργία... αἴγαδες-  
 ία γραιριστοί δε... ορφανόφυλλοι ταῦτα παρατίθενται, αὐτοὶ  
 πρωρίζονται δια... βοσκεῖν ταῦτα παρατίθενται, αὐτοὶ  
 Υπήρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-  
 ματα; ..... Χεριέροι.
- Εἰς ποίους ἀντίκουν ὡς ἴδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,  
 δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ἔνους, ὡς  
 π.χ. Τούρκους· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. ....  
 Αἱ ἴδιοκτησίαι.. δικῆσαι.. εἰς τοὺς χωρικούς.
- Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν  
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν, μετὰ τὸν θάνατόν  
 του; Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν καὶ μετὰ τοῦ γάμου,  
 ευπόλεμος μετακατέστηκεν. Αισάνθεα οὐδὲ ορισμένης γεννήθη μετα-  
 τοῖ γάμους σημεῖον τῷ σύκνυτον τοῦ.

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ., τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἄσχολοινται. εὐγάροντις καὶ... εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν αμφοτέραν τὴν εὐστήμαντιν καὶ τὴν τροφαῖαν.*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *N.A.*
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ πρίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Καὶ εἰς... ἄτομα.. καὶ ὁρόκληροι. οἰκογένειας.*
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *μισακάτορες* Ποίος ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ... *Η κοινωνική των θέσις. πέρι σπουδῶν καὶ των προτυπών κατεκτημένων. π. οικογενεικούς σταθμούς κατεκτημένων. εἰς... μερικούς σημείους κοινωνικούτατων.*
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) .....
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται, ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερισματόλαβωνισμα, τὸν τρυχητὸν ἢ σὲ σὸν τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ προήρχουτο οὗτοι· ἥσσαν αὐδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; ... *Ἐχρησιμοποιοῦντο τρυχηταί, ἐποχικῶς προσφέμενοι ὡς... π. ιδίαις ή. φέρειν γενονταίς κοινωνίας, σύνθετος καὶ γυναικες. Η ἀμοιβὴ στήνεται σὲ τὸν αὐδρὸν τῆς προσφερόμενες τρυχεῖσθαι διὰ τὴν ιατρικήν τιμέρωμάδων*
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὕπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν val, ἀπὸ ποίους, τόπους προήρχοντο ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο. εἰς μικρούς ποδοσατὰς καὶ περιήρχοντο απὸ τὴν μήρα περιοχήν ἢ καὶ ἀπὸ περιήρχεται νομένων. σεβεται.*
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἔργασίας ; .. *Εἰς τέλον. καὶ. καὶ. μήρα. περιοχήν.*

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιστήδες), πραματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ.; *Ἐπήγαιναν. εἰς τροφαῖαν. ἔργα τηλείων πολέμων. εἰς τὴν πλευράν της σπαραγγείας διεισιδόντων την ἔχηταιν. εἰδίκενετ.*

- δ'. 1) Πώς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπτρον (βιῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλαμᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἥ μὲν κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

*Πα. χωράφια. Ζητιπαίνοντο. με. ων. καλαμ. τα. ζωϊκ. καύσιν.  
Πλογακισ. ζητεσ. κου. χωρά. γίνονται.*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . . .

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . .

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποιος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποὺ ἔγινετο, ἢ προμήθαια αὐτοῦ; *Τοι μακρότεροι χρονιμοποιεῖσθαι μεταπολεμικοὶ μάρτιοι τοιούτων ἀροτρητῶν καὶ αὐροῦ καὶ ποιητῶν οὖν δια τὸν ἐποκον η μεταφορα. ωδ. κατω. πλωματικός εἰ τοι μητριατειασ. προσ. η γένεια.*

*Το δίηργερον ἄρρωσιμοποιεῖσθαι εἰ τοι μηγ' θείγον μητριατειασ. προσ. η γένεια.*

*(Εἰθείσιμο) μητριατειασθει μηνοτ δι' αὐτούν τοι μητριατειασ.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. . .

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

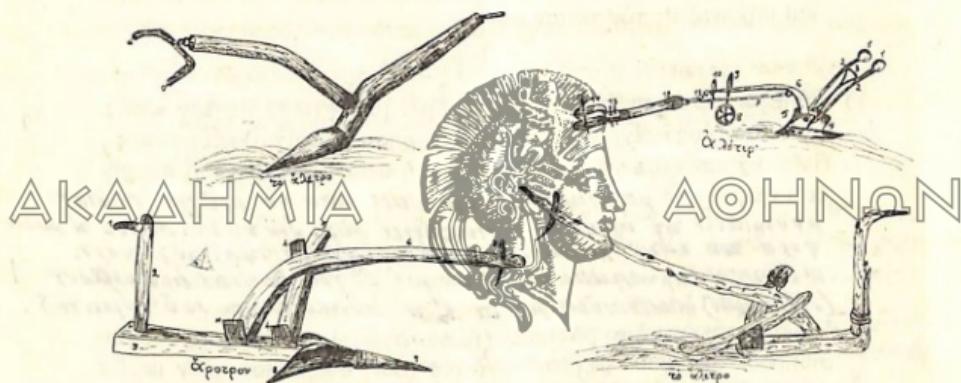
3..... 6..... 9.....



2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... *1945* . . .

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... *1966* . . .

- 4) Μηχανή δεσμάτος τῶν σταχύων (δεματιῶν) .. 1966.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .. —
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κρατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον *θιλα. γεωργεῖ καὶ εξ αἰδηνὸς οἱ γηρέστεροι καὶ μεγαλέχνατε* ..
- .....
- .....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία είναι σήμερον. Ποίαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Αροτρούς*



- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον<sup>(1)</sup> καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνοματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

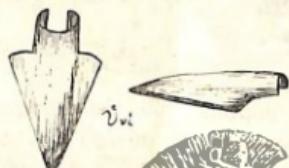
1. *χειρολαβή* (ἢ *χειροτάβη*). 6. .. *αταβάρι* ..... 11. ..
2. ..... 7. .. *εφῆνε* ..... 12. ..
3. *γεντροπόδι* ..... 8. .. *πτερά* ..... 13. ..
4. *εφῆνες* ..... 9. .. *ὑντή* ..... 14. ..
5. *επάθη* ..... 10. .. ..... 15. ..

<sup>(1)</sup> Εὰν εἴναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ἔυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

... Ηἱας μερόπης. διέρχεται ἐλαῖη. αὐτὴ χωραφιῶν. τοῖς τοις...  
αὐτὸς τοις παραγιθέμενος... σχέδιος... αὐτὸς παρόντος....



- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *?ελαῖης. ἐκκαρυκτημένη τοις κυπριαῖς πορφύραις μαλικαῖς καὶ λευκοῖς.*

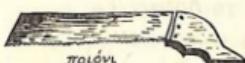
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΓΗΝΩΝ

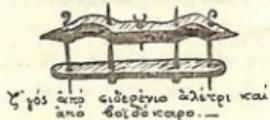
- 6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ἔυλου ἢ σιδήρου; *εκ σιδήρου*



- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ἔυλοφάς κλπ.).....  
*ταῦτα αὖτα. μὲν δέντω. Ἐργαλεῖα. καὶ μέντοι αὐτοῖς ὄντος.*



- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ὄντλοι ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἵπποι. καὶ βόες.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο ζῷα ἢ ἕν; *καρδ. καρόντα. σύλλογος.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἀναγκαῖος.*



Σχεδιάστε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάστε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

## ΑΚΑΔΗΜΙΑΥ Ο ΗΝΩΝ

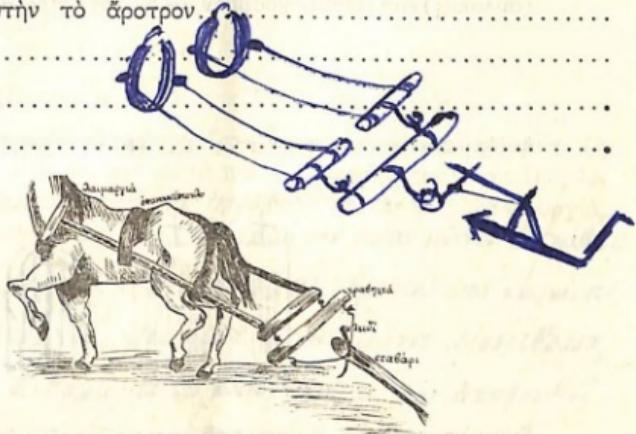
- Ἐστὶ τὸ *κρίκον* ἐνας δοκὸς ἢ τὸ σκῆνα 1. ἐξ ἣν πηνίας ἦν σχειντος τῷ σπείρᾳ τῷ ἀκρα. πέταν προσθέμενα εἰς τὸ χαλικά αὐλαν.
- 10) Σχεδιάστε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.



- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσθέμενος δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάστε αὐτὸν). *κρίκος.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; .....  
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; .....

Περιγράψατε καὶ σχεδίαστε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ὅλον ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.



#### ζ. Ἀροτρίαστις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὕργων παλαιότερον (ἢ σήμερον). 1) ἀνδρας (ὁ ἴδιοκτήτης τοῦ ὕργου ἢ ἄλλος); 2) γυναικας; 3) υπερέτης. Σημειώσατε ποία

**ΑΚΑΔΗΜΙΑ** **ΑΘΗΝΩΝ**

ἡ συνθετικὴ εἰς τῷ πόστον σας. *Τίποις ἐπιχειρεῖται καταργασμός, ὅποιοι ἀπόθετον σὲ μῆβος ἀπορρίπτεις οἱ νέοι ἐκπαιδεύονται κατημάτων μέσοι. Ηλιορεΐς εἰς πέριττας εἰνόπτεις.*

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν.) *Ἐξ εὐθείας τοῦ στόματος τοῦ άλογου προστέχει εἰς εὐθείας τοῦ στόματος τοῦ βοδιοῦ, εἰς τὸ μέσον τοῦ ζεύξιμου μεταξύ των δύο βοδιών. Τοῦτο δέ προστέχει εἰς τὸ μέτριον οκτώδιον τοῦ άνων περιπλάνης.*

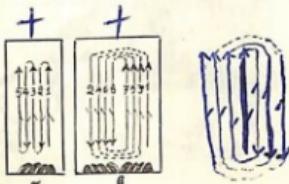
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον, εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Σείσμος, καὶ αγρυπνίας διπλας καὶ εἰς τὸ ζεύξιμον μεταρρίζει. Αἱ φραγματικὲς θεσμοὶ χρησιμοποιεῖσθαι. Βιβλιοφόροι. Άροτροι.*

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὕργωμα μὲν σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία). *Τοῦ βαθείας τοῦ σχοινοῦ οὐγρι σέμενος εἰς τα κέρατα καὶ καραυγίουν διέτενετον καὶ περιβάλλειν τὸν ἄροτρον. Τοῦ δέ προστέχει εἰς τὸ ζεύξιμον τοῦ βοδιοῦ τοῦ άλογου. Επιτελεσμένον εἰς τοῦ βοδιοῦ τοῦ άλογου. Τοῦ δέ προστέχει καὶ καραυγίους εἰς την καραυγίουν τοῦ ἄροτρου.*

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἔγίνετο παλαιότερον (ἐπίστης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακίες) κατ'εύθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- .....

ἢ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

.....



Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἔκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσι, εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σγροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ., σπόρες τῆς σποριές, υτάκαις, σπασίες, μεσοδρέδες, κ.λ.π.) ; ~~εἰς λωρίδας σπόρες την διαμητριακῶν ἔχεντο καὶ σίντας εἰς λωρίδας καρπομένες σπόρες κωριζομένες μεσοδρέδες τοις νότιοις ἥρος εἰσπιπρέπεισι τὸν σπόρεας θεῖ τὴν κανονικήν διασποράν τὸν σπόρου.~~

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακίψ; ~~Μόνος εἰς τοῦ τριφύλλι ἔχωρίζεται ἡ σποριά, ο καρποί με δέ σήνεται με σημιτικούς ἔλαφρους ράχιν κώματος.~~

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνου μὲ σκαπτάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ~~Εἰς γλαγ. περιφράγμ. καὶ οντηρθόρια καρποφέρο γόδικη ὅπου διν καθίσαται δυνατή ἡ ἀρροφούσις~~

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εῖδη ὄργωματος (ἄροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσι παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἢ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. ~~Ο δινορού. Φρυγανικό. Καθετικό. Εγκαταστάθηκε... η σπασία στην αργαλακιανή σημείωση της σποριάς. Η σπασία στην αργαλακιανή σημείωση της σποριάς.~~

Εις ποια όργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων  
ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα όργωματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (δύνοματολογία) τὰ όργωματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *πρώτοι καταμήται θερινό μεταπλάσιο φρεσκωμένοις βραχαῖς καὶ καρεσίσαις θρυγαμένοις τοις οἰνόπεροις καταμήται μόναι θερινοί καρδισίαις οι θερινοί μέντοι μεταβολέμενοις καὶ χύρισμα καὶ θερινοί θετεῖς τοις γέλαισιν οι πρέσβεις τοις σποραῖς* ....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Αποτιθέσατε δόμοιως, ώς ἀνωτέρω)

*Ακαδημία Αθηνών*  *διθέσθεται καὶ τοις φυταῖς φυταῖσιν προσφέρεται* ....

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγράναπτασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σταριὴ ἢ ἄλλο δημητριακόν....

*Κανεντικάς δύλα Κηπ., χωριέ πάνω καὶ ἀποτελεῖ κανόνα...*

4) Πόσα όργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; *Αίσια.. θρυγάματα κατειλ. τοις φθινοπρωτοφύλακας...*

5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτό περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *NAI* ....

β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

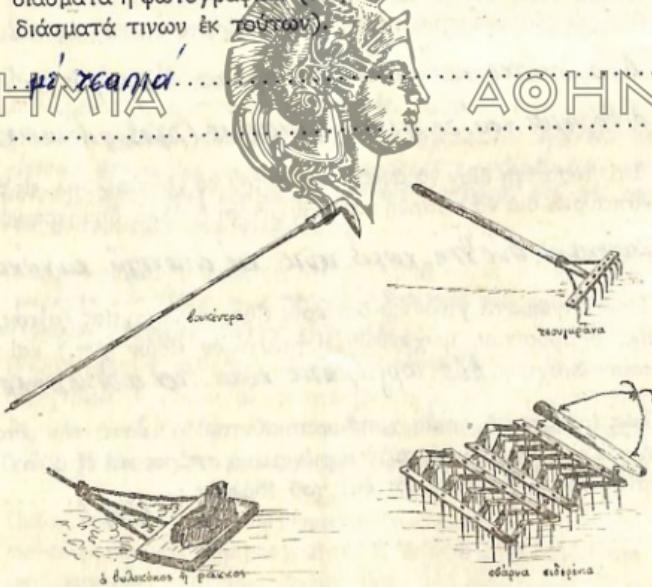
μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλεί-  
ψειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ, εἰς τὸ ἐν ἄκρων  
τοῦ βουκέντρου ἡ μὲν ἄλλον τρόπον; *Μὲ μικράν μεριστικάν*  
*χριγωνικάν. Επιφάνιας. άσσού. σπάνουζα. κ. σποιεί.*  
*έιχα. τεραπευτήμενη. εἰς. κό. Φ. Α. Κροκ. τὰς λευκέντρες εἰς*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἴσχημάτων τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-  
σμα, διβόλισμα); , *Ν. Α. Ι. Ηε. ολερνα. βαγλινα. η μηρυμναν.*  
*κηάδιν. επί γενεθρηφαραγγήμαν δοκαριν*

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα,  
τσαπί κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἀνω (1-3) ἐρωτημάτων  
περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-  
διάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-  
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

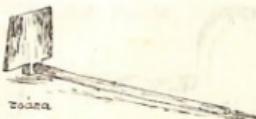
## ΑΚΑΔΗΜΙΑ

## ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κή-  
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἡ φωτογραφίαν) Τοῦ δημήτρα  
καὶ τοῦ ὄγρατος τοῦ ταπεινού σφραγίδος. Η χρήσις τοῦ  
καθηματικοῦ γίνεται εἰς λεζάρην πλευράν την παρένθετην τῆς στρατιαστικῆς  
γεράκην μολακοῖς καὶ γεννοῦ. Αια ω σκαριόμοι χρονιμοποιεῖσας  
τὸ σκαριστικό τύπον καθηματικά ή τούτας μικροτερούν μεγάλους



- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἡ ζευγάν) εἰς τὸ δργαμα  
καὶ πᾶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

οὐδέτεροι

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-  
ράν διπτήρων. Πῶς ἔγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἴδους. Κυρίως ζευρά. Ἐδαφος. Κατηγορίαν παραγγιζόμεται μεταξύ  
των διπτήρων. Η σπορά των κυρίων εδαφῶν καὶ γάκην μετακεῖται μεταξύ  
των καταστροφῶν. Έχει οκανίσθαι τὸ βοτανικόν της φακόν.  
Τὰ γαλόγια κυρίων φυτεύονται σε υψηλάς ζευρές ἀνά 4-5 καὶ 5  
διπτήρας. 0,25 μ. - 0,50 μ. ἀλληλάπιστα. Ακεραιότεροι σκούριμοι καὶ πονηροί

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν  
ζώων. π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.α. Παντρές. Εἰδους. χωράφια  
διαδοχικῶς σύσικις κριγήται απορριπτούσιν τοὺς πανθεῖς εἰδούς  
χηρερῆς πιπονών. Φήνα. τεθων. εἰς ἀγράνιανειν.

- 9) Πῶς ἔγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-  
λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)  
καὶ ἄλλως. Εξ γάκκους. σιαμέρων. περίπολος. 0,35 μ., θαύβων  
περίπολος. 0,25 μ. καὶ ἀπορριπτεῖσι σχίχους.

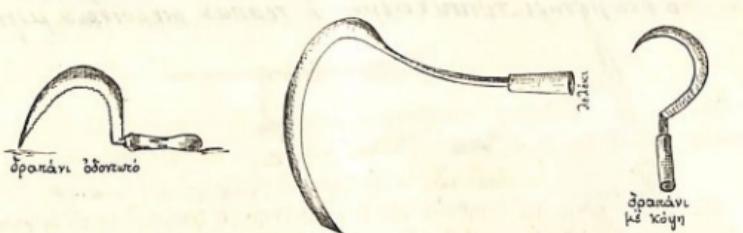
## B'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

### a.' Έργαλεῖα Θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.  
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἵχνογράφημα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

*μὲ. τὸ. δρεπάνι.* .....



'Εὰν ησαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ  
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ  
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

*εἰδῶν τοῦ δρεπάνου. περιγράψετε τὰ ἔργαλα. σχεδιάστε τὰ φωτογραφία.*

## ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποία ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσος) ἔθερίζοντο  
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν  
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μὲ. κόσσος.*



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἢ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-  
λείου ήτο δμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάστε αὐτήν).....  
*δμαλή. μὲ. τὸ. δρεπάνι. σχεδιάστε αὐτήν.*

- 4) Πῶς ήτο κατεσκευασμένη ἢ χειρολαβή του· (σχεδιάστε ἢ φωτο-  
γραφήστε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;  
*μὲ. τὸ. δρεπάνι. σχεδιάστε αὐτήν.*

- 5) Ποιός κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεια· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ηγεραζοντο. εἰς τὸ εμπόριον καὶ γέναν.*  
*κεντακεών. θρησκαστεῖν.*
- 6) Τίτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριών (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβίθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) *Οὐτε γιαγούσερον. οὐτε ταῦρον.*

### β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρον μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. *Τάντο. Εξηράστρο. ἐπιρράστρο. ταῦρος. τοῦ φυραντοῦ.*  
*Πάντας ἡτεπέντερος εἰς ομηλὸν πλευταὶ τὰ δημητριακὰ συγέχειν*  
*να δύνανται ταῦθεοις εἰς μερικαναὶ θηριάντεις 0,80 μ. μήκους)*
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ τῶς λέγονται).

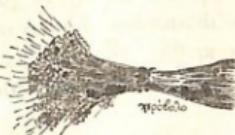
ΑΚΑΔΗΜΙΑ  
*Οὐρανοῦ πάντα παραγγελεῖ. Δια παντας 3. ΑΘΗΝΩΝ*

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὸς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ οὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμές, πιάσματα, χειρίς, χερόβιλα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; . . . *οὐ. Καὶ οἱ θερισταὶ*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρίς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὄμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἔκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράφατε λεπτομερῶς) . . .

*Εἰς τὸ ομηλὸν ήταν θερίζει ο δρεπάνης. ταῦθεντος ταῦθεντος πρέπειν  
 αὐτὸν πάντα, κακῶν θυγάτρων καὶ τοῦ σταῦρος θερίζει εἰς ἀκτίνα ἐνορμεῖν  
 θηριανῶν. οὐδὲ τὸ ομηλόν. Σπουδαίαν δέ θεσσαλονίαν, τοῦ πρωταρχοῦ δραγμάτων. Σπουδαία  
 εχημαντία δέ την δέσμην δραγμῶν εἰς τὸ νεόν ομηλόν δηλούσεε  
 Κ. Γ. Π. μεταφερεῖ δέ ταῦς δέσμων τοῦ δραγμῶν εἰς εἴσιεν ἐνεργείαν  
 τῶν χωρῶν τοῦ οποίου καταγράφεται τοῦτον ταῦθεν καὶ σχηματίζει  
 μικρὸν δέματι καρούμενοι χερόθορον*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ κα-  
λοῦνται ἀγκαλίες. .... *δράγματα. πορφύρα. αγκαλίες* ....  
*σχηματίσεων. καὶ χρόνερα* ....



πρόσθιο

#### γ. Οι θερισταί.

1) Ποιοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; "Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχον) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποιον; .. *Θερίζων. Κυνέρα.*

*καὶ γυναῖκες. Πλεζάκις. ἐρχονται καὶ ἐργάζονται.*  
*Θερισταί. διπλά. καὶ φρεσών. Ναυπανταί.* ....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀπακοπήν (ξεκοπής). Ποια ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρήματα ἢ εἰς εἶδος; Τὸν ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνέυ φαγητοῦ; (Παραβούστε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικήν εἰς τὸν τόπον σας δικαιοστολογίαν).

*Μέ. ημερομίσθιον. μεροκάματο. φρεσών. ξεκοπή.*  
*καὶ φρεσών. εργάζονται. καὶ φρεσών. ημέρας.*  
*Ξεκοπή. καὶ φρεσών. Ιδιοκτήτων.* ....

3) Οι ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-  
λαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ  
τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-  
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται  
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των); ....

*O.XI.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

.....*Ωχ!* .....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. .....

.....*Ναι... Αιδηφερα... δημητρικα... χρυσαλδια... και... γελοι... και... περιγράμματα... και... φωνεια... ηρζε... βελγικα... πρες... και... εργατα... και... γεραδας.* .....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, πρωτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἡ ψαλαμή, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ είκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου γίνεται σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

τιμητικόν .*Αγρίνιον... Σταχυαλίδης... Αγράφερα... Ιεκριζάννον*  
*και... στάχυς... και... δέρμα... μακρούν... στεγεχών... χρωματοποιησαν*  
*τε... λεπτα... σφραγίδων... πιο... καθαρόμενα... και... δέρματα.*

#### δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἄμεσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ἔτρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

*Τα. Ιεκ. ποτόν... μάταριν... δημητρικάμενα... χερόθερα...*

*γελίνιστο καιροι για πρεματαρ γιας δερματιμοι*

*τοι δέμιοτσισιμια (δέμιατα δέμιοτσισιμια απο την ζερσέβερα)*

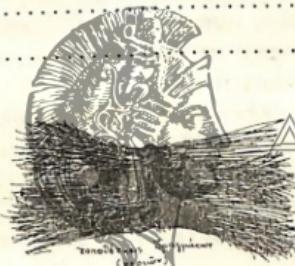
*γινοσαν... αρρεφερα... και... αυγετεριμενα... και... πρωτακ... γιας*  
*πριντας παιδια των σπολαρ απερσισεισ στην πρεματαρ*  
*15 συγκεντρωνας τα δεματαρ ειναι συγκεντρωνας της κηρυκειας της*  
*τοι τα μεγαντηρα απενθετας ει των πρινισ των αρχαντων*  
*χωρων.*

- 2) Πῶς ἔγίνετο τὸ δεμάτιασμα; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες; Πῶς ἐδένοντο· μὲν κοινὰ σχοινία, μὲν σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι; Περιγράψτε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

το. δεμάτιασμα.. γεττύτο.. διά. προσθέσεως.. πορταὶ...  
οροῦ.. αγκαλίας.. οὐτοῦ.. ἵρος. ἀνθρός. (καν. γυμνόν)..  
ἢ. καὶ. περισσεύρων.. (κραγανή). εἰδοτοντα. κυρτός...  
μὲν τοῦ ογκόχον. μακρός.. σειράχνεια. οἱ. οργάνες...  
τεσπιθαντοντο.. προς. τοῦ. αβνοῦ. ποτνα. κακούδενα...  
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφῆνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ὡρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου; Πόσα δεμάτια συνεκτρώνοντο ἕκεī καὶ πῶς ἐτοπισθετοῦντο;.....

τοι. δεμάτια.. εννεκεντρωτο.. εἰ.. ἐν. συμεστ. τοῦ...  
αγροῦ. τετραπλ. ποτνο. κυκρικός.. τοι. δεμάτια. σύντο..  
πλοκε. οἱ. στάχυες. τοῦ. δεμάτια. τοι. στρογγυλας. προς.  
το. κύρροι. τοῦ. ἀ. μανούς. τοι. δεμάτια. τοῦ. ογκόχοντο...  
τοι. σχηματίζονται. τοι. περιφέρειαν. μογκανέρον.

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτης. καὶ μήτοι...  
Μαργαρίτα. εἰδ. τη. πρωτόμητος. επαράν. καὶ κακά μήτοι  
Αθηναῖσι. τη. Αρχαῖς επιτυχείσιν. εἰδ. τη. φύτευματινής  
παραγωγῆς.

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) ή ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-  
μήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ  
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ  
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή  
φωτογραφίαν. Ηε σκαπάνην. καὶ τοῦ. ωίσου.



στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

## ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΙΠΩΝ

- 1) Ἐσμηνθίζετο παλαιότερον ή διατροφῇ τῶν ζώων κατὰ τὸν  
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν  
ναι, περιγράψατε πῶς έγινετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή  
κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ. Ηε ξηρό, γραφεῖται,

τέ γραφεῖται. το. ξηράντον. μεμεγρένοι. με. άργυρο. δει,  
τον, κανοκάντια διασποράς ασπο. Μητρὶ την οι ασποισι και πρό<sup>τη</sup>  
ασθεσι το. ξηράντια με κόσσεσ. το. ξηράντια την οι ασποισι το. ποτηρέ  
τον δια. γραφανθή. ξηράντια. με. ολλαγα. ο. καλησια. το. ανακεννων  
ει. αναρρή. με. ετο. ορθογωνίοι. το. εανίδειαν. ανοικτού. από. το. δύο  
ροβεσ. το. ξηράντο. ε. σερφασ. το. σέμαντα. μετεφέροντο. το. στήχυρων  
(καλαντη)

- 2) Πότε έθερίζετο ό, σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-  
σαν κ.ά.). τον. κιγμώνα. με. φρεσκαντο.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-  
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-  
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Σελ. καρπούνι, ὁρθογύμνιος. ? εκ. εστιθμού.  
ανεικυρ. ἀπό. γάλ. δέλτα. Κατελεῖς. Ἐρρίκεστρο.. μέσος...  
το χώρον. πόρον. συνέζω. και. περ' εγγύτερον. Σελ. σχηματισμούς  
το καρπούνιος. καρπούνιος πάνες από την μάνικην έβασης -  
το της αργίας ιδεώντα. **ΜΑΡΙΑΝΗΣ ΜΟΣΧΑΣ**

- α.) 1) Μεταφορὰ τῶν δεμάτιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο  
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην  
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

. Μετεφερόντο. ὃ χώρον. πρωτότοκον. ἀλωνισμόν.

- 2) Πᾶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν  
δεμάτια. Εἰς τινας τοπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,  
θεμωνιάστρα, κλπ. Πᾶς γινεται ἢ τοποθέτησις εἰς σωρόν;  
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

. Ο. ζώκε. ὁ σημαντηρευόντος ἀπό την ευεύρεση  
των δεμάτων. Ισκαρπον. Δεμακιόν.

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-  
σμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρι-  
σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον  
χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

. Απτέρχον. οδηγίαν. και. ξεκι. λεγίκεται. ο...  
δεμακιόνεμος. το. καρπούν. οδηγ. τα. ελύρον.

- 4) Ποῦ κατεσκεύάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ  
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς  
ποίαν θέσιν; !, εζω. ταῦτα. χωρίουν. εἰς. χώρον. καρπού...  
δημητρού. και. ε. χώρος. έτον. φυσον. φυματο...  
δέρος.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔξιν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲν ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . .  
*Ἄλλοι ἀλώνια ἀγάκον ἐ μάτια ἀκορύνειαν. Αλλοὶ ἀριδεῖς συγγεῖς· τοῦτοι μὲν πολλοὶ περιγράφουσιν εἰς αὐτοὺς ἀκανθωτούς τὸν καρπὸν πεινασμένας ή γε την θεράσια μεταφοράς των δεματῶν ἵνας ἐκδόντιν ἐ τοῖν περιτελέσθων χωρὶς*
- 6) Ἀπὸ πότε ὅρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;  
*Ἀρχιζε μετα τῷ πέρα τῷ θερινῷ θεοι μετα τῷ γένεταισι τῷ παντὶ τοῦ παντὸν καὶ θεονταίτερον τοῦτον πολλοὺς τὴν καρδιώντας καὶ Αγνωστον μὲν χριστὸν γενέσθει οἱ θρηνηταὶ οἵτινες εἰσὶν οἱ θεματικοί.*
- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς τῶν). π.χ. χωματάλωνο (μὲν δάπεδον ἔκαστος) πετρόλωνο (μὲν δάπεδον ἐστρωμένον μὲν πλάκες).  
*(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἔκαστου καὶ παραθέσατε σχέδια σμα, ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χωματάλων. Ισοπεδώμενον δερεσί, χερβον καὶ γωνεῖς βιάφεις περιφέρεια. Κύκλος ζευγαρίσεις μεταγενέσθεις περιθίνους πράσινος.*

## ΑΚΑΔΗΜΙΑ

## ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲν πηλὸν ἔκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπτρου βιῶν καὶ ᾖχύρων).

*Μ.ε! ἀπόζευκ. διο! σκαπανα. τοῦ. τυχο. φύκεις. χόρον.*

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . . . O.X.I. . . .

*Η. σφραδα. οδος. ἀπομεγελ. ερεθίσατ. προσεγγισίας  
 έχησεν. πρώτη. η. καρα. την. διερκειαν. τοῦ. θερισμού.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οίονδήποτε ἄλλον.  
τερπόντος τοῦ δύματος ἐρδαί μέσος στάχυος πρὸς τοῦτον  
πέρι τοῦ ἀγαθωδοντοῦ καὶ τοῦτον συγκρόνει τοῦ περιτῆρα  
αὐτοῦ.



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ὁχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερούμενων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνικοῦ ξυλίτου στῦλος, ὃν θέτει τοῦ μέτρου (καλούμενος ὀπιγέρος, στρούλουρας, δουκάτη, βογκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτώνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ μύτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Ακριβεῖς... ὅπου εἰς τοῦ... συγκράτησης... ἀκέρας...

β) Πῶς ζεύνονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἑκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἐνα τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικάς φωτογραφίας ἡ ἰχνογραφήματα). Με' ὀπίστε  
 ἐκ σχολίου. Ἐτ. ἄρον. σχολιός. ζεκτική. ἀρχ. πτη. ὀπίστε. τὸ  
 πρό. τὸ κεντρον. εἰριστομένης. ζωίου καὶ καταγράψεις. εἰς τὸν  
 ἀγωνόντος στον προσθέτην σπαθεῖαν. τὰ ζωά γραφοντας κόκκυν  
 περιτύπωσεῖσι τὸ σκανδικά καὶ γραῦσιν κόκκυν ἐκδόσατε μέτρόντες ροδ  
 μήλοι τὸ κεντρον. Στοντα αρχιζεν τον γρεχον αντισφρόφοι. εἰ. π.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-  
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς εἰς  
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω  
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων  
 σικληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται  
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων  
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο  
 μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,  
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις  
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-  
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποια δημητρι-  
 ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲν ἀλωνι-  
 στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ σπόρια (κουκκιά,  
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζουντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ  
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; . . . . .

*Η κριθή, η βράχη. αγωνίζονται. Εποιεις. καὶ οἱ αριθ., . . . . .  
 καὶ διπρισταὶ... αχι. . . . .*

δ) Άπο ποίαν ώραν τής ήμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην; .....

*Ἄρ. τριήνιον πρώτη γελοεις καὶ τοῦτο στάκας ἔσται τοῦτο παραστατικόν επαγγελτικόν καὶ τοῦτο ἀπομένειν τοῦτο παραστατικόν*.....

12) Ποια διλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

*Χριβμοποιικόν τούτο*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς; .....

*N.A.I.* .....

14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῷων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὐτῆς βουκέντριον ἀλλασχοῦ φ' κέντρο). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδίαστε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

*καραυτείκη* .....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ, ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . . . .  
*ενα στρωνι. επεινεκε.. δε.. απλωματο. μονογ. οναν. γονε. επεινεκε. ειδ. αν.. απλωματο. τον. καρπον. απε. γα. θηκυρον.*



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: ὁ ἕδιος ὁ γεωργὸς μὲν ίδικα του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ὀκόμη) εἰδίκοι ἀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. ποστάτηδες, καλαύμενοι ἀλωνιαρατοι καὶ ἀγωγιατες), οἱ ὅπται οἱ εἰχοι βόδια ἢ ἀλυγα καὶ ἀνελαμβανον τὸν ἀλωνισμὸν  
*πεττακις.. α! Κόλιο.. γυμφοι.. Εισατε.. πηρωμένα.. πρός  
 τοντο.. ~~αγράσις~~.. αγωναραδοι..*

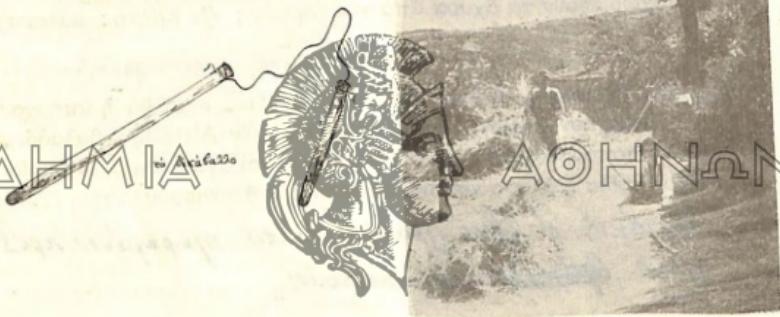
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλειον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπτάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).  
*Μικρες ποσόσιμας. με' ζύρα. δια' κορανομοσ.*

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμα του; .....

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;  
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου  
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.),  
*Τα σύντομα έκπαντα με το δίκαλό γραφειον είναι τα*  
*σύντομα με σκευέσθετο δράμα.*



ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



“Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο” μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παρασωγῶν; *Κεράς ητο. επ. αναρκ. πορρ. φαρες.*  
*τα! ζερμα. κε. στρωμάτων. Αγγειο. δι. ε. αριγ. οικογεν. νιαν. δια! κε. στρωμάτων. Κανδάτη.*

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.  
‘Εγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρωσεῖς (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;  
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-  
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,  
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

*εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων. Απειρτεῖ μάλιστα  
εἰς τὴν αποχωρισμόν τοῦ καρποῦ*

- 22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,  
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; 'Εάν ναί, ποιᾶ ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικά δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν  
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

*τραγούδια.*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-  
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *μεσο. 20. 1944. Ηρα.*

*ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΣΙΑΛΙΚΤΑΙΚΗ Ελαγόρια προσώπου με. μετρ. 15 κανονισμού*

### β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν  
Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται  
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην :  
θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι)  
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *τρέζετα... γειτόνια... καὶ ταῦτα...*

*ταῦτα με. ταῦτα. δικριάνι.*



'Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;  
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-  
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην  
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ο. βαρύς*.....

*εἰχε. σχῆμα. εγρογγύζει. καὶ. ἐκεργάζετο. φτυαρι.*.....

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο:  
φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

*φτυαρι.*.....

## ΑΚΑΔΗΜΙΑ



## ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει). αὐδρας, γυναικα εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;

*ἀνδρας*.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ  
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἴς τινας τόπους καλοῦν-  
ται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-  
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνθηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-  
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζέφων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

*σκίβαρο*.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζέφων διὰ τὸ δεύτερον, ώς ἀνωτέρω, ἀλώ-  
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο πῶς λέγεται; ('Εν

Κρήτη: ξεβαθύλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακά συν-  
ηθίζεται τοῦτο . . . .

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,  
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα  
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . . .

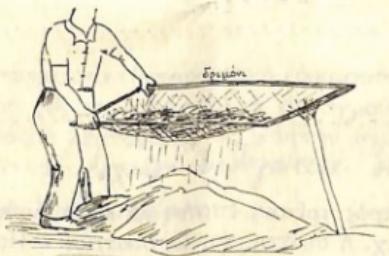
*Ὥσαρε τῷ λιχνίζομένον σταχὺ εγεί καθαρός καὶ μονοὶ μέρες  
οὐράνης ἥρε τὸ μέρος τοῦ ὄποιον λιχνίζεται, ὅτι ενεργεῖ ετοι,  
ανακαραμένα. μὲν περιβεττά. οὐκιθάλια. Αὕτη καρποί. κακοὶς  
ἀπομετρήνονται διοῖς δαρβαδρῶν*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομετρηθομένων τῶν ξένων αὐτῶν  
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; Η διῆς ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

## ΑΚΑΔΗΜΙΑ



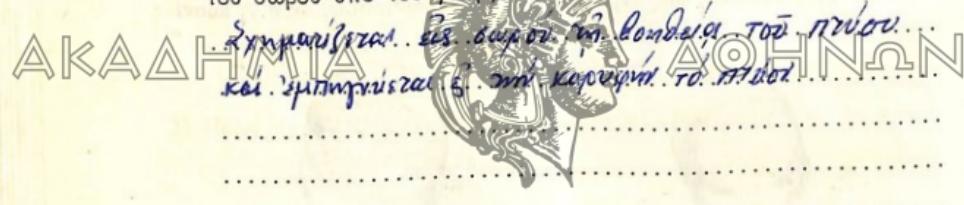
## ΑΘΗΝΩΝ



νων μὲ δόπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον  
κατὰ τόπους: βιολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ὄχυρα καὶ τὰς ὄλλας ὄλιας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *το. σωρώδρου. καθερίζει τον αὐτὸν ὄποιον. το. εκβάσας κατεύθυντο. διαρκεῖσσεν. το. τιχνιόμαρτος. Εἰς τό γέγονον την τιχνιόμαρτον διακινοῦσθαι σει μέρος τοῦ σωροῦ περισχει εκβάσις περνᾶ τοντο. τοῦ γυναικοῦ ἐπαντούσης τοῦ κόσκινος ἐπι μέρος ποσότητας καθικαρίζεται.*

- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἔμπιγγυνέται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλείον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.



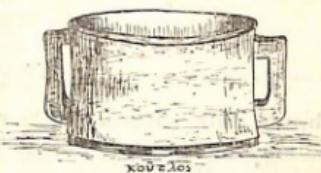
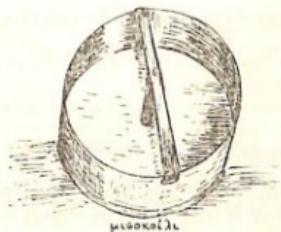
- 8) "Αλλα ματαφερθῆ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *οὐδὲν*

γ'.1) Ποῖαι ὁφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ὀμέσως εἰς τὸ ὄλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ὄλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ καὶ ἵχνο-γράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

.....

.....



2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *N.A.*

γ) τὸ χυφτιάτικο.

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σήμειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέστε Ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *η. ἐκοι... καὶ οἱ καῖσας ὅσιοι. ἐχτι. Βάρος 30. διάβ.*



3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σήμειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικάς συνηθείας) *ξ. δοχεῖο. ιρρογωματ. ἐκ. καΐδων.*

*.καρπούσινος.... ἐμπιπόρι.*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πᾶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; . Εγ. των αχυρών .....

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ὀλώνισμα ; .....

. Ηρα! τε! αγάπηεμα .....

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ΟΧΙ

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτῇ - Ποιον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.  
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποσον χρόνον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΩΗΝΩΝ

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

ΟΧΙ

Εις ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.) .....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; .....

2) Ποῖος ἡ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποίον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

## ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπουν διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) . . . .
- .....  
.....  
.....  
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώμαστα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . .
- .....  
.....  
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας
- .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΧΑΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ  
ΕΠΙΒΛΕΠΤΙΚΗΣ ΔΕΜΙΟΦΕΡΗΣ ΒΕΤΩΙΔΕΓΓΟΝΑ  
9/ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1986. ΣΙΓΑΛΕΙΟΝ ΣΑΛΟΜΩΝ

Αριθ. Έκδοσης - 13

Ἐν Σαρνιά ἡ 26-1-1970

εἰ περὶ ὅμιλον πρωτημαρτυρούσαν

πρὸς

Την' Ακαδημίαν Αθηνῶν, κέντρον φρεύνσι  
τῆς Ελληνικῆς Λαογραφίας.

εἰς Καθήνας

Ἐχομένη τὴν πρώτην απόστείλαμεν ωρίμαν  
ευπρητήν τον αριθμοτάτην πρωτοπαπαδόπουλον  
δια γεωργικαὶ ἔργατος καὶ καθ' εὐδήμον πυράς δε-  
όντας βιητεπεπληρωμένον.

Μετά την

Η Αίτησις τοῦ έχοτείνοντος

Πλαυσοῦ

